

Σημειολογία
Βλεννογόνου Στόματος
Δοντιών και
Περιοδοντίου

Αναστασία Μητσέα

Επικ. Καθηγήτρια

Κλινική Διαγνωστικής & Ακτινολογίας Στόματος

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

▶ Επισκόπηση

▶ Ψηλάφηση

▶ Ανίχνευση

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

▶ Επίκρουση

▶ Ακρόαση

▶ Αναρρόφηση

ΕΝΔΟΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Εξέταση:

- ▶ του βλεννογόνου του στόματος
- ▶ των δοντιών
- ▶ του περιοδοντίου
- ▶ της σύγκλεισης

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΟ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟ

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

ΣΗΜΕΙΑ
ΣΤΑ ΔΟΝΤΙΑ

ΣΗΜΕΙΑ
ΣΤΟ
ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΙΟ

ΕΞΩΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

- ▶ Γενική εικόνα του ασθενούς
- ▶ Εξέταση του προσώπου
- ▶ Εξέταση του τραχήλου
- ▶ Εξέταση της ΚΓΔ

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

ΣΗΜΕΙΑ
ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ-ΚΓΔ

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟ

Τα σημεία στον βλεννογόνο του
στόματος ονομάζονται και
στοιχειώδεις βλάβες

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΤΟ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟ

Διακρίνονται σε

► Πρωτογενείς

(λόγω άμεσης δράσης παθολογικών παραγόντων, ή/και αμυντικών διεργασιών)

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟ

- ▶ Δευτερογενείς
(μετεξέλιξη πρωτογενών βλαβών)

Φυσαλίδα (πρωτογενής βλάβη)

Διάβρωση/εξέλκωση (δευτερογενής βλάβη)

ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΟ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟ Ή ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ

Βλάβες

οφείλονται σε μεταβολή του χρώματος

με την μορφή στερεού επάρματος ή διόγκωσης

με μορφή επάρματος ή διόγκωσης που περιέχει υγρό

που οφείλονται σε απώλεια ιστών

που οφείλονται σε εξέλιξη των προηγουμένων

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Φυσιολογικός Βλεννογόνος

Ροζ χρώμα

Λευκό Υπόλευκο

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Κηλίδα

Κάθε επίπεδη μη υπεγειρμένη
μεταβολή του φυσιολογικού
χρώματος του βλεννογόνου ή του
δέρματος

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Κηλίδες

Υπεραιμικές (ή φλεγμονώδεις)

Αγγειακές

Αιματικές

Μελαχρωματικές

Άχρωες (ή αχρωστικές)

Δυσχρωμικές (ή χρωστικές)

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Υπεραιμικές (ή φλεγμονώδεις):

Υπεραιμία ή φλεγμονή

Πίεση Αποχρωματισμός

Μη μόνιμες

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Αγγειακές:

Μόνιμη διαστολή αγγείων

Πίεση Αποχρωματισμός

Μόνιμες

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Αιματικές:

Εξαγγείωση αίματος

Τραυματικής αιτιολογίας

▶ Πίεση Μη
αποχρωματισμός

▶ Μη μόνιμες

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Αιματικές:

- ▶ Πετέχειες (μικρού μεγέθους)
- ▶ Εκχυμώσεις (μεγάλου μεγέθους)

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Μελαγχρωτικές:

- ▶ Αύξηση μελανίνης στη βασική στοιβάδα του επιθηλίου ή σε αύξηση των μελανοφόρων κυττάρων ή των μελανοκύτταρων ή σε νεοπλασματικά κύτταρα (σπιλοκύτταρα).

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Μελαγχρωματικές:

- ▶ χρώμα καστανό ως καστανόφαιο
- ▶ Πίεση → Μη αποχρωματισμός
- ▶ Μόνιμες

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Άχρωμες ή Αχρωστικές:

- ▶ Περιοχική έλλειψη μελανίνης
- ▶ χρώμα ανοιχτότερο του φυσιολογικού
- ▶ Πίεση Μη αποχρωματισμός
- ▶ Μόνιμες

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Δισχρωμικές ή Χρωστικές:

- ▶ Εναπόθεση ενδογενών χρωστικών
(κυανέρυθρες, εξαφανίζονται)
- ▶ Εναπόθεση εξωγενών χρωστικών
(μελανές, μόνιμες)
- ▶ Πίεση → Μη
αποχρωματισμός

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΣΟΣΉ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ

Βλατίδα:

- ▶ Μικρό στερεό έπαρμα
- ▶ Οφείλεται σε υπερπλασία μίας ή περισσότερων στιβάδων του επιθηλίου ή του χορίου
- ▶ Μέγεθος: κεφαλή καρφίτσας ως φακή

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΣΟΣΉ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ

Πλάκα:

- ▶ Μικρό στερεό έπαρμα
- ▶ Οφείλεται σε υπερπλασία μίας ή περισσότερων στιβάδων του επιθηλίου
- ▶ Μέγεθος: λίγα mm ως και αρκετά cm

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΣΟΣΉ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ

Οζίδιο:

- ▶ Μικρό στερεό έπαρμα
- ▶ Οφείλεται σε υπερπλασία
στοιχείων του
υποβλενογόνηνιου ή
του υποδόριου χιτώνα

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΣΟΣΉ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ

Όγκος:

- ▶ περιγεγραμμένη στερεά διόγκωση
- ▶ διαφόρου μεγέθους και σχήματος.
- ▶ Έχει 3 διαστάσεις και μπορεί να είναι αντιδραστικής, νεοπλασματικής ή φλεγμονόδους αιτιολογίας.

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΣΟΣΉ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ

Όγκος:

Λευκού ή υπόλευκου χρώματος,
μισχωτή βάση, λοβωτή ή
ανθροκρομβοειδής επιφάνεια.

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΣΟΣΉ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ

Όγκος:

Ερυθρού ή φυσιολογικού χρώματος
ευρεία βάση, λεία επιφάνεια.

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΣΟΣΉ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΥΓΡΟ

ΦΥΣΑΛΙΔΑ:

- ▶ Μικρό έπαρμα μέχρι 5mm που περιέχει υγρό.
- ▶ Περιγεγραμμένες, ημισφαιρικές
- ▶ Περιεχόμενο εξιδρωματικό διαυγές, σπάνια αιμορραγικό.

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΣΟΣΉ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΥΓΡΟ

ΠΟΜΦΟΛΥΓΑ:

- ▶ Μεγάλο έπαρμα 5-10 mm που περιέχει υγρό.
- ▶ Περιεχόμενο διαυγές, ή αιμορραγικό.

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΣΟΣΉ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΥΓΡΟ

ΦΛΥΚΤΑΙΝΑ :

- ▶ Φυσαλίδα που περιέχει πύο.
- ▶ Συνήθως στο δέρμα, σπάνια στο βλεννογόνο.

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ
ΕΠΑΡΜΑΣΟΣΉ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΥΓΡΟ

ΦΥΣΑΛΙΔΕΣ, ΠΟΜΦΟΛΥΓΕΣ,
ΦΛΥΚΤΑΙΝΕΣ

▶ Ενδοεπιθηλιακές

➤ Υποεπιθηλιακές

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΕΠΑΡΜΑΣΟΣΉ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΥΓΡΟ

ΚΥΣΤΗ

- ▶ Κοιλότητα που περιέχει υγρό και επενδύεται εσωτερικά από επιθήλιο
- ▶ Κύστεις μαλακών μορίων και οστικές

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΑΠΩΛΕΙΑ ΙΣΤΩΝ

ΔΙΑΒΡΩΣΗ

- ▶ Απώλεια επιπολής
στοιβάδων επιθηλίου
- ▶ Ερυθρό χρώμα
- ▶ Μπορεί να προκύπτει
από τη ρήξη μιας
ενδοεπιθηλιακής φουσαλίδας

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΑΠΩΛΕΙΑ ΙΣΤΩΝ

ΕΞΕΛΚΩΣΗ

- ▶ Απώλεια όλων των στοιβάδων επιθηλίου ως των επιπολής στοιβάδων χορίου
- ▶ Δύσκολή διάκριση επιπολής εξέλκωσης και εν τω βάθει διάβρωσης

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΑΠΩΛΕΙΑ ΙΣΤΩΝ

ΕΛΚΩΣΗ Ή ΕΛΚΟΣ

- ▶ Απώλεια όλων των στοιβάδων του επιθηλίου και μέχρι των εν τω βάθη στοιβάδων του χορίου ή μέχρι τον υποδόριο ιστό
- ▶ Διακρίνονται: χείλη, πυθμένας, βάση

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΑΠΩΛΕΙΑ ΙΣΤΩΝ

ΡΑΓΑΔΑ Ή

ΓΡΑΜΜΟΕΙΔΗΣ ΕΛΚΩΣΗ

- ▶ Γραμμοειδής ρήξη ιστών με αποτέλεσμα τη δημιουργία κενού
- ▶ Στο ερυθρό κράσπεδο των χειλέων ή στο όριο δέρματος-ερυθρών κρασπέδων

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ

ΕΦΕΛΚΙΔΑ

- ▶ Αποτελείται από ξεραμένο εξίδρωμα που καλύπτει μια στοιχειώδη βλάβη του δέρματος που οφείλεται σε απώλεια ιστών.
- ▶ Χρώμα κιτρινωπό, βαθύ ερυθρό ή καστανό

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ

ΨΕΥΔΟΜΕΜΒΡΑΝΗ

- ▶ Είναι η εφελκίδα όταν βρίσκεται στο βλεννογόνο του στόματος - υπόλευκη χροιά

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ

ΟΥΛΗ

- ▶ Αποτέλεσμα επούλωσης του έλκους
- ▶ Χαρακτηρίζεται από ατροφία του επιθηλίου και του χορίου

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΚΓΔ

ΔΙΟΓΚΩΣΗ

- ▶ Οφείλεται σε παθολογία κονδύλου
- ▶ Σκληρή σύσταση
- ▶ Μαλακή σύσταση, φλεγμονώδης (μετατραυματική, αρθρίτιδα)

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΚΓΔ

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΟΝΔΥΛΟΥ

- ▶ Μειωμένη κινητικότητα
(αδυναμία πλήρους διάνοιξης)
- ▶ Τέλεια ακινησία (αγκύλωση)
- ▶ Υπερβολική κινητικότητα
(υπέρμετρη διάνοιξη,
υπερεξάρθρημα κονδύλου)

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΚΓΔ

ΚΡΟΤΟΙ ΚΑΙ ΚΡΙΓΜΟΙ

Παθολογικοί ήχοι,
συχνά μοναδικό κλινικό σημείο

► **Κρότοι** (κλίκ), συχνότεροι,
αναπήδηση δίσκου

► **Κριγμοί**, λόγο τριβής
επιφανειών

οστικών

Σημειολογία Δοντιών

Σημεία σχετικά με

- Τον αριθμό των δοντιών από το φυσιολογικό.
- Το μέγεθος των δοντιών
- Το σχήμα των δοντιών

Σημειολογία Δοντιών

Σημεία σχετικά με

- Το χρώμα των δοντιών
- Τη θέση και την σχέση των δοντιών
- Την απώλεια οδοντικής ουσίας

Σημεία σχετικά με τον αριθμό των δοντιών

- Υπεραριθμία δοντιών
- Συγγενής έλλειψη δοντιών
(Υποδοντία, Ολιγοδοντία ή Μερική Ανοδοντία)
- Ολική ανοδοντία
- Συνύπαρξη ολιγοδοντίας και υπεραριθμίας

Υπεράριθμα Δόντια

Υπεράριθμα Δόντια

Μεγαλύτερος αριθμός
δοντιών από το φυσιολογικό.

Ένα ή περισσότερα

Ετερόπλευρα ή
αμφοτερόπλευρα.

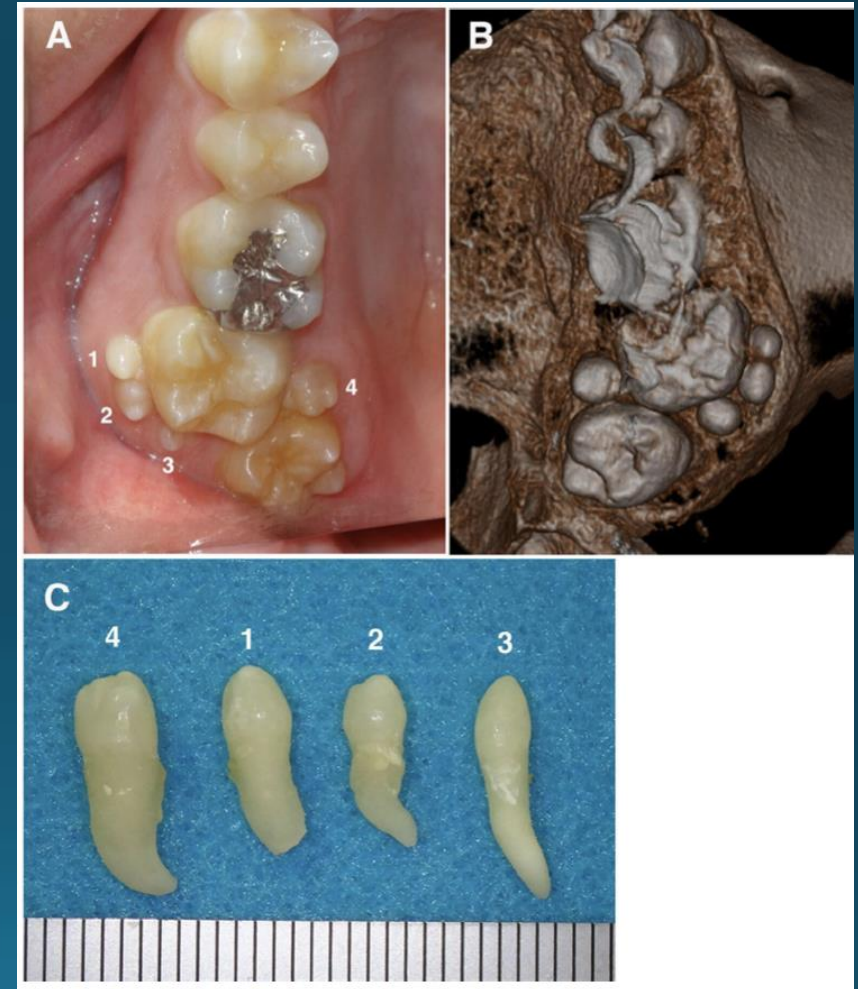
Αιτιολογία αδιευκρίνιστη

Συχνότητα εμφάνισης 6%

Υπεράριθμα Δόντια

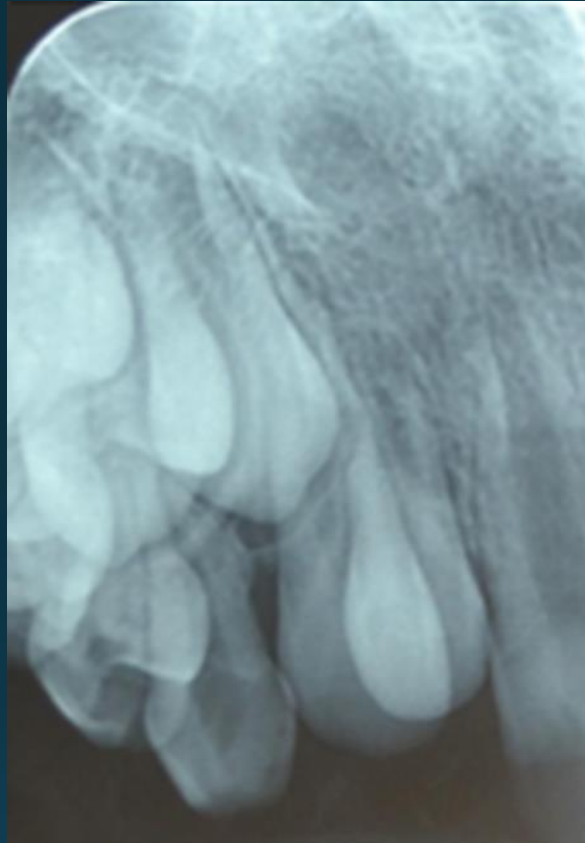
Μπορεί να ανατείλουν ή να μείνουν
έγκλειστα.

Μπορεί να προκαλέσουν οδοντικές
ανωμαλίες (έγκλειση των
μονίμων δοντιών, εκτοπίσεις
δοντιών, απορρόφηση ριζών κλπ)

Υπεράριθμα Δόντια

Υπεράριθμα Δόντια

- Μπορεί να παραμείνει έγκλειστος χωρίς κλινικά σημεία
(Απαραίτητη η ακτινογραφική εξέταση).
- Συχνότερα στα άρρενα άτομα, στην άνω γνάθο
- Συχνότερα στην πρόσθια περιοχή (50%)

Υπεράριθμα Δόντια

- Συνήθως έχουν άτυπη μορφολογία (κωνικό σχήμα, μικρότερο μέγεθος)

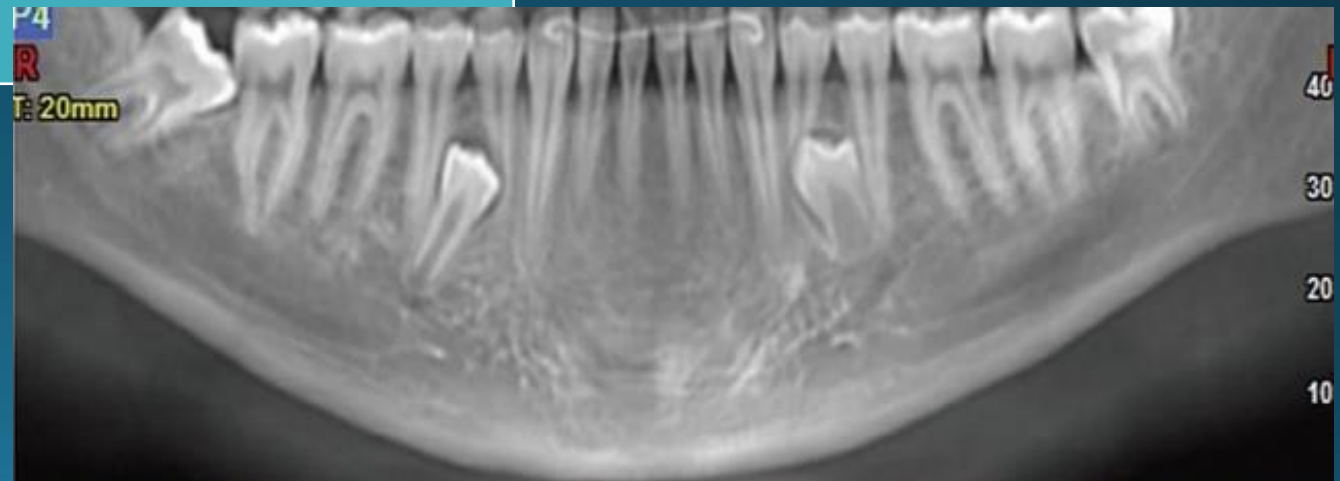
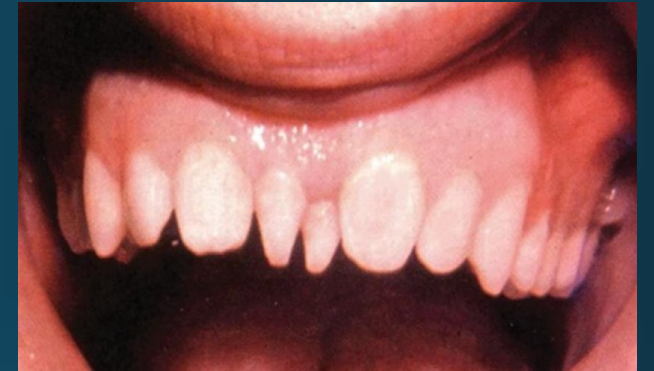
Υπεράριθμα Δόντια

Ανάλογα με την εντόπιση τους

A) Μεσόδοντες, μεταξύ των κεντρικών τομέων

B) Παραγομφίοι, γλωσσικά ή παρειακά των γομφίων

Γ) 4^{οι} γομφίοι άπω των 3^{ων} γομφίων

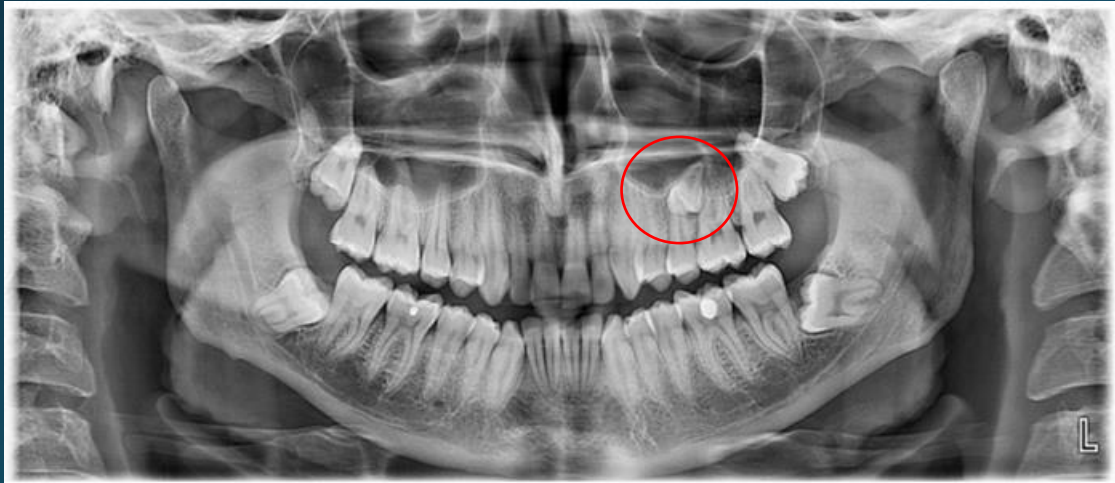
Υπεράριθμα Δόντια

Ανάλογα με την εντόπιση τους

A) Μεσόδοντες, μεταξύ των κεντρικών τομέων

B) Παραγομφίοι, γλωσσικά ή παρειακά των γομφίων

Γ) 4^{οι} γομφίοι άπω των 3^{ων} γομφίων

Palikaraki et al 2019

Mitsea et al 2015

Υπεράριθμα Δόντια

Προνεογιλά δόντια

- Πολύ σπάνια αμέσως μετά την γέννηση στα βρέφη
- στην περιοχή των τομέων κάτω
- (πριν την νεογιλή οδοντοφύια)
- Δεν έχουν ρίζα

Συγγενής έλλειψη δοντιών

Συγγενής έλλειψη δοντιών

- Αιτιολογία : αλληλεπίδραση γενετικών & περιβαλλοντικών παραγόντων (π.χ.θαλιδομήδη)
- Συχνότερα στη μόνιμη οδοντοφυΐα (0.15-16.2%)
- Συχνότερα στα θήλεα άτομα (αναλογία 3:2)
- Απαραίτητη η ακτινογραφική εξέταση

Συγγενής έλλειψη δοντιών

Κατά σειρά συχνότητας

- τους 3ους γομφίους
- τους δεύτερους προγομφίους της κάτω γνάθου και
- τους πλάγιους τομείς της άνω γνάθου (συχνότερα ο αριστερός)

Συμμετρική

Συχνότερα στην κάτω γνάθο

Μεμονομένο εύρημα ή φαινότυπος συνδρόμου π.χ. σύνδρομο εξωδερμικής δυσπλασίας

Συγγενής έλλειψη δοντιών

- Υποδοντία
Έλλειψη 1 - 5 δοντιών
(εκτός 3^{ων} γομφίων)

Συγγενής έλλειψη δοντιών

- Υποδοντία
Έλλειψη 1 - 5 δοντιών
(εκτός 3^{ων} γομφίων)

Συγγενής έλλειψη δοντιών

Υποδοντία

Συγγενής έλλειψη δοντιών

- **Ολιγοδοντία ή Μερική ανοδοντία.**

Έλλειψη 6 ή περισσότερων δοντιών εκτός των 3ων γομφίων

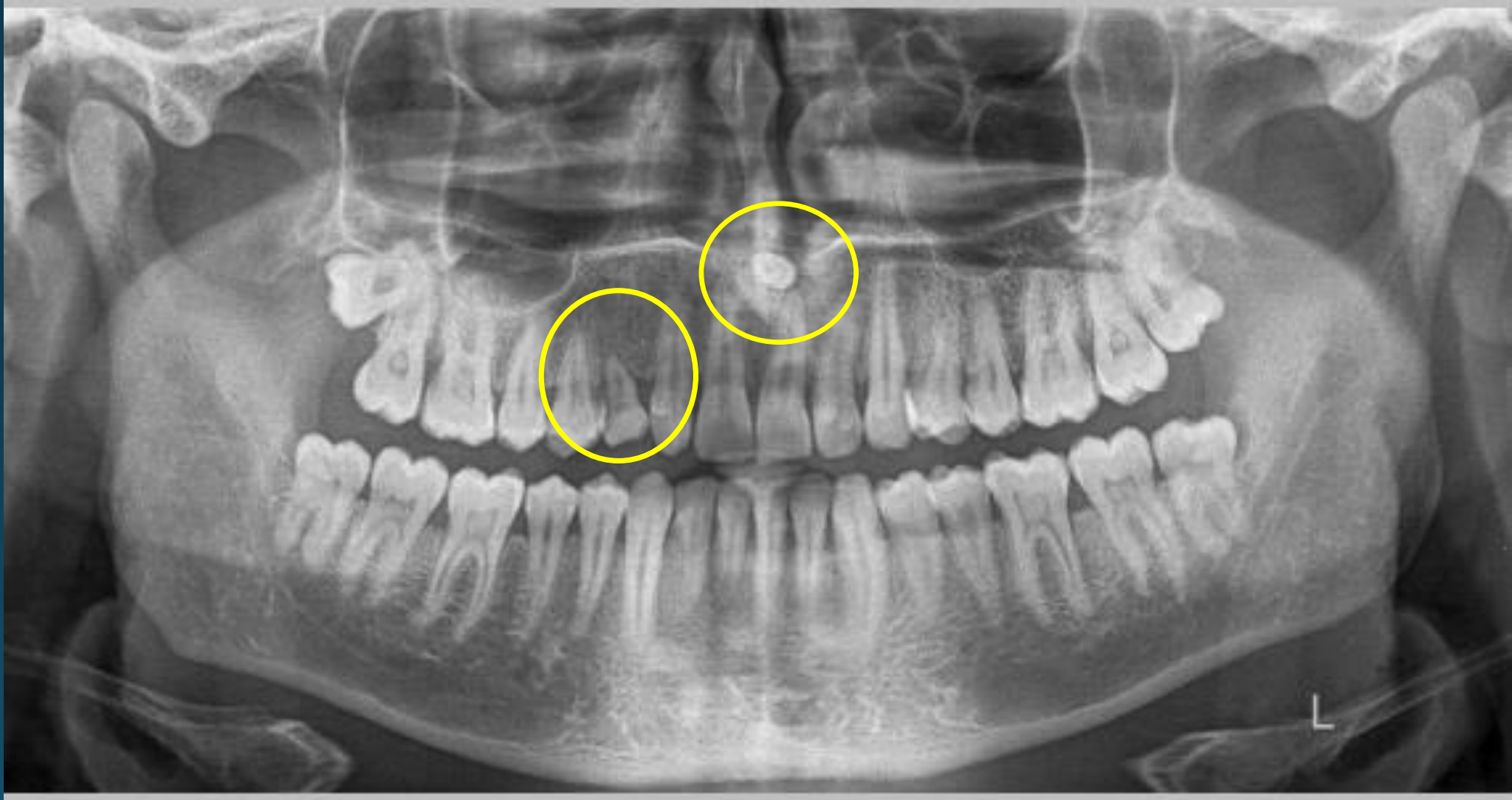
- **Ολική Ανοδοντία.**

Πολύ σπάνια και

οφείλεται σε σύνδρομα

Συνύπαρξη υπεραριθμίας και συγγενούς έλλειψης

Σημεία σχετικά με
το μέγεθος των δοντιών

Σημεία σχετικά με το μέγεθος των δοντιών

Γιγαντοδοντία
ή
Μεγαλοδοντία

Νανοδοντία ή
Μικροδοντία

Σημεία σχετικά με το μέγεθος των δοντιών

Γιγαντοδοντία ή
Μεγαλοδοντία

Νανοδοντία ή
Μικροδοντία

Σημεία σχετικά με το μέγεθος των δοντιών

Μεγαλοδοντία

Σημεία σχετικά με το μέγεθος των δοντιών

Μικροδοντία

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

- Σε νεογιλά και μόνιμα δόντια
- Μύλη και Ρίζα των δοντιών
- Συχνότερα σε 3^{ους} γομφίους, άνω πλάγιους
2ους προγόμφιους κάτω
- Συχνότερα σε άτομα με σχιστίες, άτομα με νοητική
υστέρηση, σύνδρομο Down, Turner κλπ

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

- Δόντια με κωνικό σχήμα
- Δόντια με υπεράριθμα ή ανώμαλα φύματα
- Δίδυμα δόντια
- Σύντηξη δοντιών
- Εγκολεασμός ή δόντι εντός οδόντος
(Dens in Dente)
- Υποπλασία Αδαμαντίνης

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

Κωνικό Σχήμα

Συχνότερα

- στους τομείς άνω
- στους υπεράριθμους
μεσόδοντες άνω

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

Ανώμαλο Γλωσσικό Φύμα

Συχνότερα

- Γλωσσικά στους τομείς άνω
- Γλωσσικές επιφάνειες των πρώτων μόνιμων γομφίων άνω, φύμα Carabelli
- Το φύμα Carabelli δεν υπάρχει σε Κινέζους, Ιάπωνες, Εσκιμώος, Ερυθρόδερμους

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

Διδυμία

Σύντηξη

Gemination

Fusion

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

Διδυμία

Σπάνια

Διαχωρισμός το οδοντικού σπέρματος

Σχεδόν πάντοτε στους τομείς άνω ή κάτω γνάθου

Μύλη πολύ μεγαλύτερη του κανονικού, εντομή στο κοπτικό χείλος, μια ρίζα, ένας ριζικός σωλήνας.

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

Σύντηξη

Συνένωση δύο οδοντικών
σπερμάτων.

Αφορά όλο το μήκος του δοντιού
ή μόνο τη μύλη ή μόνο τη ρίζα
του δοντιού

Κλινικά η διδυμία και η σύντηξη
διακρίνονται από το αν υπάρχει
ο κανονικός αριθμός δοντιών

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

Υποπλασία της αδαμαντίνης

Ποικίλη μορφολογία.

Αν το βλαπτικό αίτιο δρα περιοδικά
δημιουργούνται ζώνες υγιούς
αδαμαντίνης : διαλείπουσα υποπλασία

Μπορεί να συνδυαστεί με
υπενασβεστίωση

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

Υποπλασία της αδαμαντίνης

Αίτια

Γενικά (έλλειψη βιταμικών Α, C, D, υπολειτουργία παραθυροειδών, ιλαρά, ανεμοβλογιά, ερυθρά, οστρακιά, εμπύρετες νόσοι αναπνευστικού, γαστρεντερικού)

Τοπικά (τραύμα, ακρορριζική φλεγμονή νεογιλών)

Κληρονομικά

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

Υποπλασία της αδαμαντίνης

Δόντια Hutchinson (συφιλιδική υποπλασία)

Παθognωμονικό σημείο συγγενούς Σύφιλης

Α) Τομείς: σχήμα βαρελιού (διογκωμένοι αυχενικά, η εγγύς άπω διάμετρος μικρότερη στο κοπτικό χείλος)

Β) Εντομή στο κοπτικό χείλος (έλλειψη μέσου λοβού)

Γ) Γομφίοι: εικόνα μούρου (μασητική επιφάνεια με ρικνώσεις και ακανόνιστες μάζες αδαμαντίνης, μεταβολή χρώματος)

Δ) Γομφίοι: σχήμα κώδωνα (εγγύς- άπω διάμετρος μασητικής επιφανείας είναι μικρότερη από αυτή του αυχένα)

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

Οδοντικός Εγκολεασμός ή
«οδούς εντός οδόντος»
Dens in Dente

Σπάνια.

Κατά την μορφοδιάπλαση, έκπτυξη της
αδαμαντίνης, μαζί με την υποκείμενη
οδοντίνη μέσα στην πολφική κοιλότητα

Σχηματίζεται κοιλότητα που έχει
τοιχώματα από αδαμαντίνη, ανοιχτή
προς τα έξω

Σημεία σχετικά με το σχήμα των δοντιών

Οδοντικός Εγκολεασμός ή
«οδούς εντός οδόντος»
Dens in Dente

- Αίτιο: καθυστέρηση αύξησης τμήματος του οδοντικού σπέρματος ή η διείσδυση του οργάνου της αδαμαντίνης μέσα στην οδοντική θηλή.
- Συχνότερα στους πλάγιους τομείς άνω (πολύ βαθύ υπερώϊο βοθρίο, επικοινωνία στοματικής κοιλότητας με το εσωτερικό του δοντιού)

Σημεία σχετικά με το χρώμα των δοντιών

Αίτια: Λήψη φαρμάκων (τετρακυκλίνες), γενετικές διαταραχές, νόσοι, τραυματισμός, τερηδόνα, η γήρανση

- Κηλίδες
- Δυσχρωμίες

Σημεία σχετικά με το χρώμα των δοντιών

Κηλίδες: συχνότερα στους άνω τομείς

Αίτια:

- Υπερβολική λήψη φθορίου
Κηλιδωτή αδαμαντίνη
- Τραυματισμός της διαπλασσόμενης
αδαμαντίνης από τα ακρορρίζια των
νεογιλών δοντιών
- Άγνωστης αιτιολογίας:
Ιδιοπαθείς αδιαφάνειες της αδαμαντίνης
- Υποεπιφανειακή ενασβεστίωση, χωρίς μακροσκοπική
λύση της αδαμαντίνης (1^ο στάδιο τερηδόνας: εξέλιξη
ή επαναμεταλλικοποίηση)

Σημεία σχετικά με το χρώμα των δοντιών

Δυσχρωμίες

Σε μεμονωμένα δόντια με νεκρό πολφό ή σε δόντια που έχουν υποστεί ενδοδοντική θεραπεία.

Σε πολλά δόντια στον ίδιο ασθενή σε μερικές μορφές μεσογειακής αναιμίας ή μετά από λήψη τετρακυκλίνης στην παιδική ηλικία.

σημεία σχετικά
με τη θέση και τη σχέση των δοντιών

Σημεία σχετικά με τη θέση των δοντιών

Στροφή

το δόντι έχει

- στραφεί γύρω από τον επιμήκη του άξονα
- έχει χάσει τα σημεία επαφής με τα παρακείμενα

Σημεία σχετικά με τη θέση των δοντιών

Απόκλιση

- Ο επιμήκης άξονας του δοντιού δεν έχει την κανονική κλίση προς το προσθιοπίσθιο και το παρειογλωσσικό επίπεδο

Εκτόπιση

- Το δόντι είναι εκτός οδοντικού τόξου

Σημεία σχετικά με τη θέση των δοντιών

Ετεροτοπία

Ένα δόντι βρίσκεται στη θέση ενός άλλου στο οδοντικό τόξο

Υπερέκφυση

Το δόντι φαίνεται μακρύτερο γιατί είναι εκτός μασητικού επιπέδου

Υπέκφυση

Το δόντι φαίνεται κοντύτερο επειδή υπολείπεται του μασητικού επιπέδου (συχνότερη αιτία αγκύλωση: η οστεΐνη έχει συνοστεωθεί με το οστό του φατνίου)

Σημεία σχετικά με τη θέση των δοντιών

Συνωστισμός

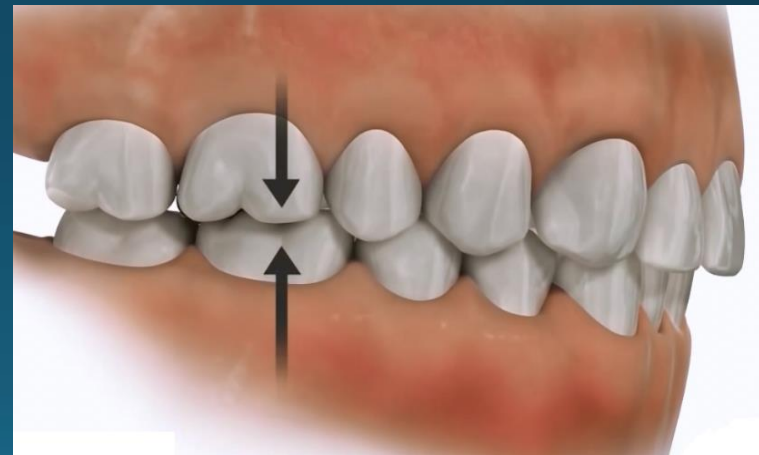
Λόγω έλλειψης χώρου

- Τα δόντια βρίσκονται σε ανώμαλη θέση (στροφή, απόκλιση, εκτόπιση κλπ)
- Έχουν χάσει τα κανονικά σημεία επαφής τους
- Διαστήματα

Σημεία σχετικά με τη θέση των δοντιών

- Κατά το προσθιοπίσθιο επίπεδο
(οι τάξεις κατά Angle I,II,III)

Σημεία σχετικά με τη θέση των δοντιών

Κατά το οριζόντιο επίπεδο

-παρειογλωσσική σχέση οπίσθιων
δοντιών: **οπίσθια σταυροειδής
σύγκλειση,**

-χείλεογλωσσική σχέση προσθίων
δοντιών: **πρόσθια σταυροειδής**

-πρόταξη των άνω προσθίων δοντιών
σε σχέση με τα κάτω
(φυσιολογικά 2-3 χιλιοστά)

Σημεία σχετικά με τη θέση των δοντιών

- Κατά το κατακόρυφο επίπεδο
κατακόρυφη πρόταξη (οι άνω τομείς καλύπτουν το $1/3$ ή $1/4$ των
κάτω τομέων)
Υπερσύγκλειση , Χασμοδοντία

Σημεία σχετικά με την απώλεια οδοντικής ουσίας

Αποτριβή

- Φυσιολογική αποτριβή με το πέρασμα του χρόνου
- Παθολογική αποτριβή
  - Γενικά αίτια: νόσοι, επαγγελματικοί λόγοι, νευρομυϊκοί λόγοι
  - Τοπικά αίτια:
κακός τρόπος βουρτσίσματος,
συγκράτηση αντικειμένων με τα δόντια κλπ

Σημεία σχετικά με την απώλεια οδοντικής ουσίας

Διάβρωση

- Προοδευτική απώλεια οδοντικής ουσίας μη μικροβιακής αιτιολογίας
- Στις λείες επιφάνειες των δοντιών, κυρίως στις αυχενικές επιφάνειες
- Δημιουργείται μια λεία κοιλότητα, σαφή όρια, ποικίλου βάθους.
- Παράγοντες κινδύνου για τη δημιουργία τους

Σημεία σχετικά με την απώλεια οδοντικής ουσίας

Κοιλότητα-τερηδόνα

Σημεία σχετικά με την απώλεια οδοντικής ουσίας

Κατάγματα δοντιών

Παράγοντες κινδύνου:

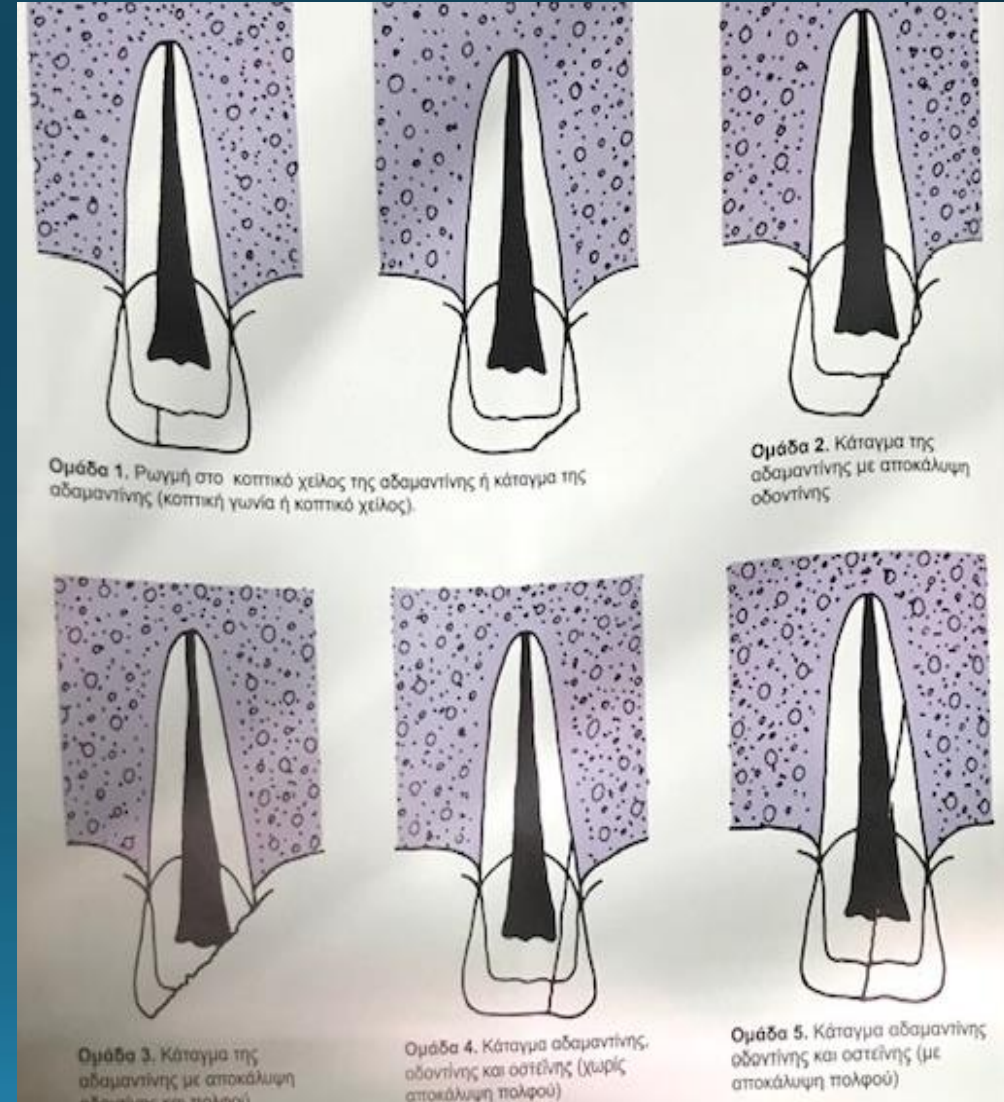
- Σπορ (χωρίς τη χρήση προστατευτικών ναρθήκων)
- Ενδοστοματικά ή περιστοματικά κοσμήματα
- Συγκλεισιακές ανωμαλίες

Σημεία σχετικά με την απώλεια οδοντικής ουσίας

Κατάγματα δοντιών

Διακρίνονται ανάλογα με:

- Εντόπιση: μύλης ή/και ρίζας
- Προσανατολισμό: Οριζόντια, λοξά, κάθετα
- Αποχωρισμό κατεαγόντων τμημάτων: τέλεια και ατελή

Σημειολογία Περιοδοντίου

Σημειολογία Περιοδοντίου

Σημεία σχετικά
με την υφή των ούλων

- Τα ελεύθερα ούλα και η μεσοδόντια θηλή:
λεία επιφάνεια
- Προσπεφυκότητα ούλα:
αδρομέρεια σαν φλοιός πορτοκαλιού

Σημειολογία Περιοδοντίου

Σημεία σχετικά
με την εμφάνιση και το
σχήμα των ούλων

- Διόγκωση: περιορισμένη ή διάχυτη, γενικευμένη συνήθως συνοδεύεται με απώλεια αδρομέρειας

Σημειολογία Περιοδοντίου

Σημεία σχετικά με την εμφάνιση και το σχήμα των ούλων

Υφίζηση:

- ελάττωση του μεγέθους και αλλοίωση του περιγράμματος των ούλων
- Μπορεί να αφορά ένα δόντι ή ομάδα δοντιών ή σε όλα τα δόντια

Σημειολογία Περιοδοντίου

Σημεία σχετικά
με το χρώμα των ούλων

Φυσιολογικά ομοιόμορφο ρόδινο χρώμα
Περίοδος Νεογιλής οδοντοφύιας: ωχρά

- Κηλίδες: τοπικές περιγεγραμμένες αλλοιώσεις του χρώματος

Σημειολογία Περιοδοντίου

Σημεία σχετικά
με το χρώμα των ούλων

Φυσιολογικά ομοιόμορφο ρόδινο χρώμα
Περίοδος Νεογιλής οδοντοφύιας: ωχρά

- Διάχυτη μεταβολή του χρώματος:
ερυθρότητα, ωχρότητα,
διάχυτη μελάγχρωση

Σημειολογία Περιοδοντίου

Σημεία σχετικά
με το επίπεδο πρόσφυσης
των ούλων

Χαμηλή πρόσφυση:

Η κυματοειδής γραμμή πρόσφυσης των
ελευθέρων ούλων έχει μετατοπισθεί
προς τα ακρορρίζια και δεν βρίσκεται στο
επίπεδο της αδαμαντινοστεϊνικής ένωσης

Σημειολογία Περιοδοντίου

Σημεία σχετικά
με το βάθος της
ουλοδοντικής σχισμής

Φυσιολογικά στους ενήλικες όχι > από 3 mm

Θύλακος: >3mm ακρορριζική μετανάστευση του
επιθηλίου

Σημειολογία Βλεννογόνου